
Netværksmøde

Bæredygtighedsdidaktik og –pædagogik

Den 18. marts 2024, kl. 14:00 – 15:30

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Indhold

Velkommen til 😊

- Bæredygtighedsbegrebet og FN's 17 verdensmål
- En ny måde at tænke på – hvorfor?
 - Motivation og mening
- Breakout room 1
- **Bæredygtighed i undervisningen**
 - Pædagogiske og didaktiske overvejelser
- Breakout room 2
- Inspiration/eksempler
- Spørgsmål

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Explainervideo lavet af [Videnscenter for Digital Handel](#)

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Hvad betyder *bæredygtighed*?

Video lavet af Videnscenter for Velfærdsteknologi (VFV).
I videoen indgår Christian Greve (bæredygtighedskonsulent v. VFV) og Lars Jørgensen (velfærdsteknologisk konsulent v. VFV) i dialog om bæredygtighed.

Definition

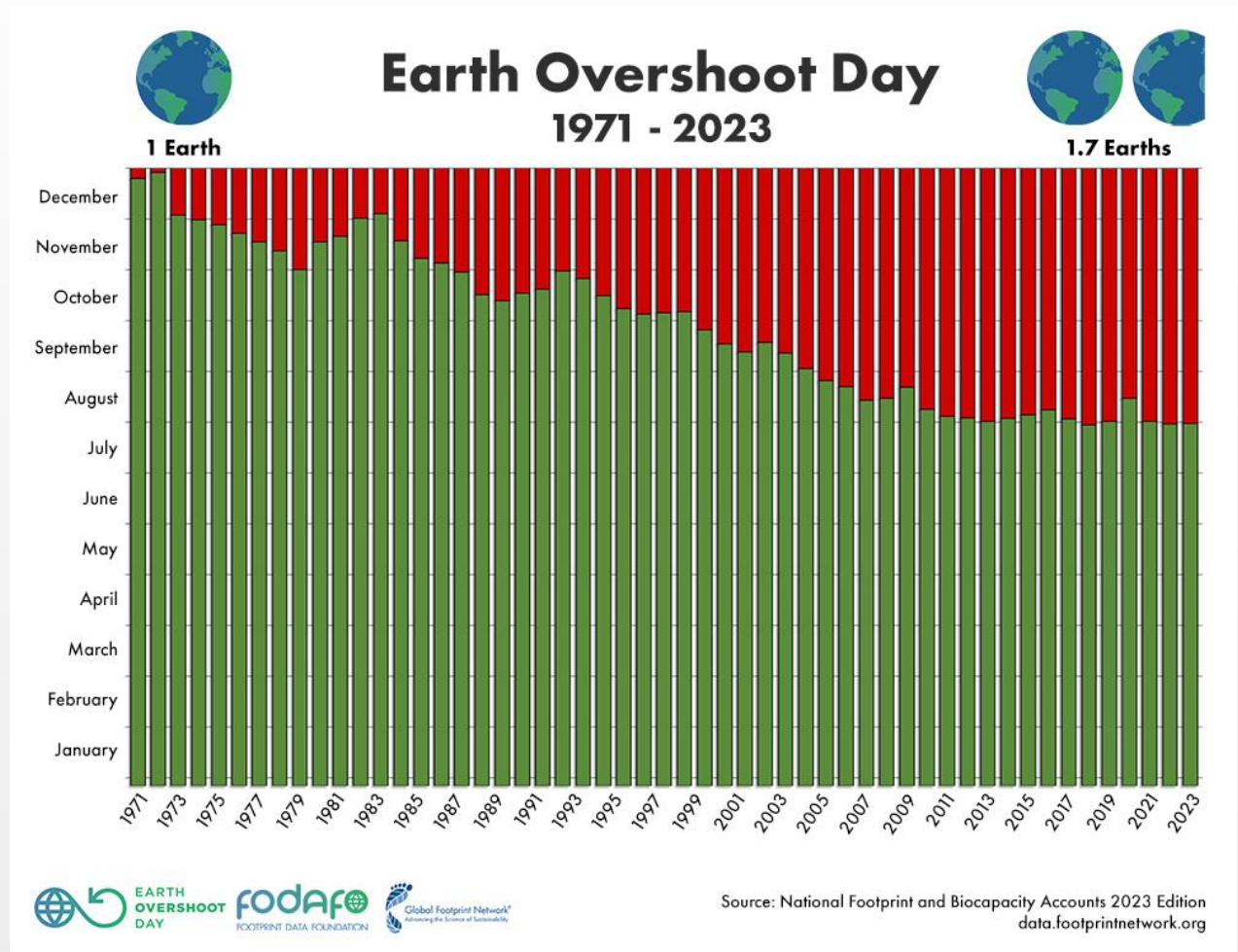
“En **bæredygtig udvikling** er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare”

Oversat definition, hentet fra [Brundtlandrapporten, 1987](#)

**Hvorfor
arbejder vi med
bæredygtighed?**

Overtræk i 52 år

Kilde: <https://www.overshootday.org/>

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Bæredygtig udvikling

Mennesket er (for længst) nået til et punkt, hvor det tager mere end det giver.

Derfor formulerede man **FN's 17 verdensmål** – nu gør vi noget i fællesskab!

- En ramme for at forstå og gå til konkrete projekter
- Udvalgelsesproces – hvilke skal vi starte med? Hvad er vigtigst i Danmark, i lokalsamfundet? Hvor kan vi gøre noget i samarbejde med andre?

FN's 17 verdensmål

Billede hentet fra [Kommunikationsmateriale | Verdensmålene.dk](https://kommunikationsmateriale.verdensmaalene.dk)

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Hvorfor er det vigtigt at indtænke bæredygtighed?

Vi har brug for at kunne forandre verden i de kommende år.

Hvis ikke vi uddanner nogen til at kunne forandre, har vi ikke den verden, vi ønsker med de ressourcer og den trivsel, vi ønsker.

Hvorfor er det vigtigt at indtænke bæredygtighed?

4.7.

Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til bæredygtig udvikling.

Hvorfor kan det være svært at arbejde med bæredygtighed?

Videnscenter For Velfærdsteknologi

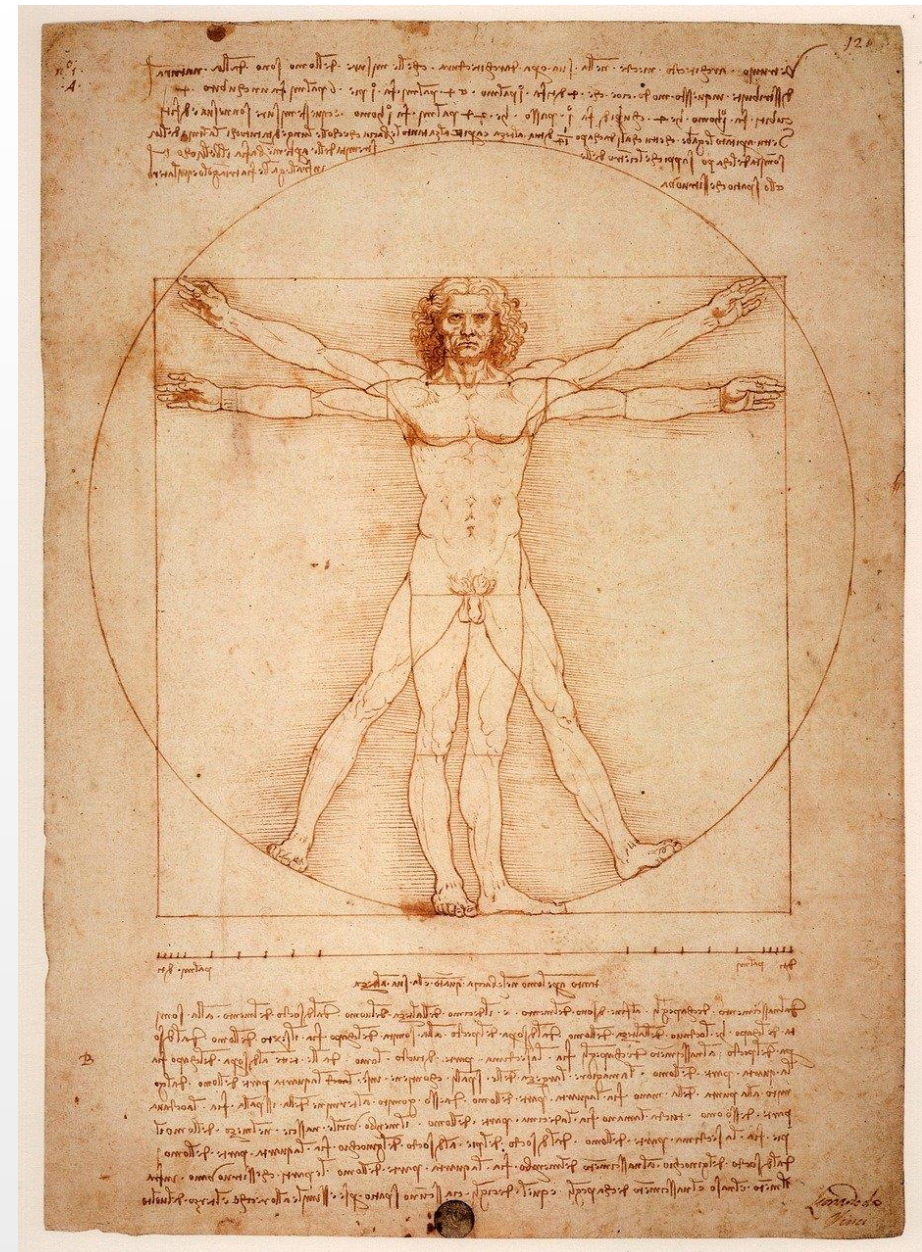

En del af SOSU-skolerne

Renæssancen (år 1400-1600)

- Reformationen og **humanisme**
- Antropocentrisk verdenssyn
- Mennesket placeres som midtpunkt i verden/universets centrum.
- Fokus på den enkelte/individet/autonomi
- Mennesker skaber og former sin verden og sin identitet gennem frie beslutninger.

Alt hvad jeg tænker, mener, føler og gør er funderet i mig som centrum

Alt hvad jeg tænker, mener, føler og gør er funderet i mig som centrum

Verden kræver en ny måde at tænke på:
Alt hvad jeg tænker, mener, føler og gør er funderet i at ville passe på kloden

Billeder via Pixabay

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Alt hvad jeg tænker, mener, føler og gør er funderet i mig som centrum

Verden kræver en ny måde at tænke på:
Alt hvad jeg tænker, mener, føler og gør er funderet i at ville passe på kloden

Billede via Pixabay

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Motivation og mening

»Når noget opleves som meningsfuldt, er man typisk indstillet på at gøre noget for at realisere dette. Dermed skaber mening motivation. Omvendt er det svært at tale om motivation uden mening. At se meningen med noget handler bl.a. om at forstå pointen eller finde værdi i en større sammenhæng, som det, man arbejder med, hører hjemme i. Hvis ikke man kan se pointen i eller værdien af det, man gør, hvorfor skal man så gøre det?«

Jan Tønnesvang

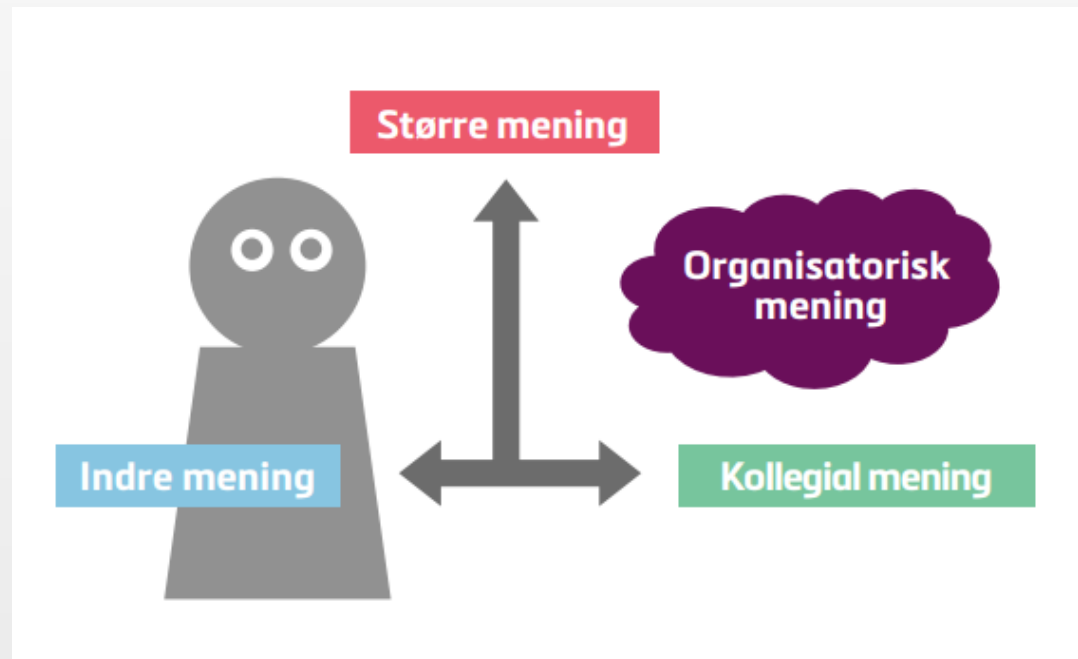
Hvordan gør vi?

Mening kan handle om oplevelsen af, at noget virker rationelt og logisk, og at man kan følge tankegangen og argumentet bag fx en beslutning eller en forandring. I den betydning handler det at skabe mening om at sætte begivenheder, oplevelser og tanker ind i en struktur og et system. På engelsk vil man her tale om *sensemaking*.

Mening kan handle om følelsen af en større sammenhæng, om at bidrage til noget større og at have et højere formål i det, man gør. I denne betydning handler mening om det eksistentielle aspekt i arbejdet – om hvad arbejdet betyder for det enkelte menneskes identitet, mål i livet og muligheder for at lykkes. På engelsk vil man her tale om *purpose*.

Meningens dimensioner

Mening i arbejdet handler om, at arbejdet bidrager til én selv, til andre og til et højere formål. Og så handler det om at kunne se fornuften i de beslutninger, der træffes på arbejdspladsen.

Billede hentet fra [Hvad er mening? \(wice.dk\)](https://www.wice.dk/Hvad-er-mening/)

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Meningens dimensioner

Indre mening:

Arbejdet giver i høj grad indre mening, når den faglige og personlige udvikling går hånd i hånd. Det handler om, at man føler, at ens faglige og personlige kompetencer bringes i spil, og at arbejdet har en positiv betydning for ens oplevelse af at udvikle sig personligt.

Overvej

- Hvordan bidrager dit arbejde til dig selv?
- Hvornår har du sidst oplevet, at du lykkedes i dit arbejde?
- Hvordan oplever du, at dit arbejde udfordrer dig fagligt og personligt?

Meningens dimensioner

Større mening:

Det handler om, at man føler, at man igennem sit arbejde tjener et større formål, og at man er med til at gøre verden til et bedre sted at være. Det kan være i mødet med elever eller andre, som man gennem sit arbejde er med til at gøre en forskel for.

At bidrage til noget større handler om følelsen af, at arbejdet har et formål, der ligger ud over organisationen. Og det handler også om oplevelsen af, at det, man beskæftiger sig med, er værdifuldt og gør en forskel.

Overvej

- Hvordan oplever du, at dit arbejde bidrager til et større formål?
- Hvad betyder dit arbejde for andre mennesker?
- Hvornår oplever du, at du gør en forskel?

Meningens dimensioner

Kollegial mening:

Følelsen af kollegial mening opstår, når man oplever, at man på arbejdet spiller hinanden bedre. Det vil sige, at man i kraft af det kollegiale fællesskab både socialt og fagligt bliver bedre, end man ville være hver for sig.

Det er i høj grad i interaktionen mellem mennesker, at den kollegiale mening skabes. Det vil sige, at forudsætningen for kollegial mening er, at der er en åben og god atmosfære på arbejdspladsen, som understøtter mulighederne for samarbejde.

Overvej

- Hvordan er fællesskabet på din arbejdsplads?
- Hvordan oplever du, at I gør hinanden bedre?
- Hvordan arbejder du sammen med andre for at løse dine arbejdsopgaver?

En undersøgelse i Harvard Business Review viser, at vi hellere vil bede om hjælp hos den kollega, vi kan lide, end hos den, der måske ved mest, men som vi ikke bryder os om.

Meningens dimensioner

Organisatorisk mening:

De beslutninger og forandringer, der sker i min organisation, skal give mening. Når det ikke opleves, at forandringer og beslutninger i organisationen giver mening, går det udover arbejdslysten.

Oplevelsen af organisatorisk mening er faldende i takt med, at arbejdspladsen bliver større (mindre arbejdspladser har ofte større grad af inddragelse og gennemsigtighed i beslutninger).

Overvej

- Hvordan oplever du at blive indraget i de beslutninger og forandringer, der sker på din arbejdsplads?
- Hvad betyder det for dig, at du kan se meningen i de beslutninger og forandringer, der finder sted – eller at du ikke kan?
- Tænk på den seneste store forandring på din arbejdsplads. Oplevede du den meningsfyldt? Hvorfor / hvorfor ikke?

Karl Weick

- Teoretiker inden for organisations- og ledelsesteori.
- Kendt for bl.a. begrebet *sensemaking*.
- Bidraget væsentligt til forståelsen af, hvordan organisationer konstruerer mening.
- Leder og medarbejdere navigerer gennem komplekse og usikre miljøer ved at konstruere og rekonstruere mening.

Meningskabelse er en internaliseret proces, der formes gennem interaktion med både andre individer og de omgivende kontekster.

Billede via Pixabay

Hvordan kan det undersøges?

Eksempler:

Hvor vil vi gerne hen ang. den bæredygtige dagsorden?

Hvordan kan vi medvirke til at implementere mere bæredygtighed i vores uddannelse/team/afdeling/organisation?

- Vurdér hvilke initiativer I tror mest på.

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE OM BÆREDYGTIGHED

for elever, undervisere og medarbejdere

Spørgeskemaundersøgelse om bæredygtighed

SOSU Østjylland har anvendt en spørgeskemaundersøgelse til at kunne kortlægge elever og ansattes kendskab til bæredygtighed, heriblandt bæredygtighedsstrategier og -initiativer på skolen.

LÆS MERE

OPLÆG OG WORKSHOP OM BÆREDYGTIGHED

for elever, undervisere og medarbejdere

Bæredygtighedsoplæg og -workshop

SOSU Nord har afholdt bæredygtighedsoplæg og -workshops for elever, undervisere og medarbejdere. I oplæg og workshops fokuseres der på at skabe en helhedsorienteret...

LÆS MERE

BÆREDYGTIGHED PÅ DAGSORDENEN TIL AFDELINGSMØDER

Bæredygtighed på dagsordenen til afdelingsmøder

LÆS MERE

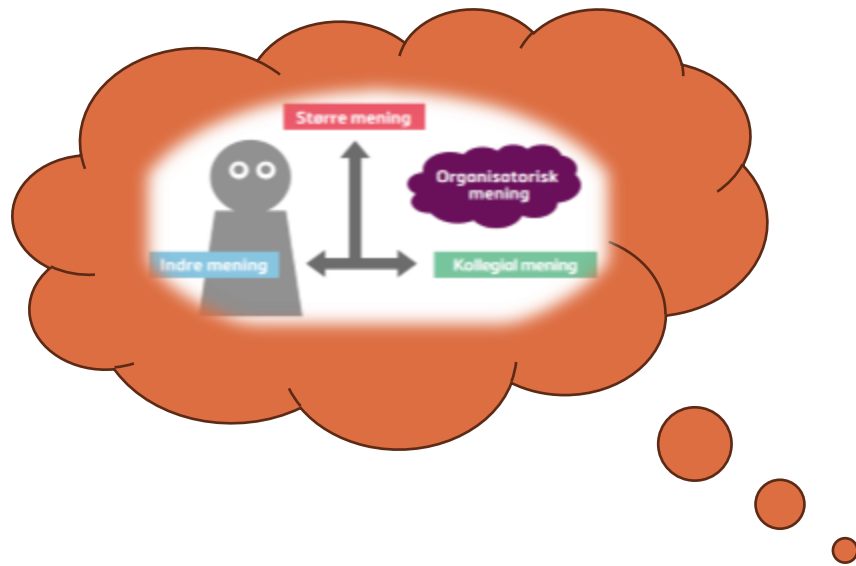
Hvordan kan det undersøges?

Eksempler:

Hvor vil vi gerne hen ang. den bæredygtige dagsorden?

Hvordan kan vi medvirke til at implementere mere bæredygtighed i jeres uddannelse/team/afdeling/organisation?

- Vurdér hvilke initiativer I tror mest på.

5 gode råd til når det er svært

Skab en åben dialog

- Skab en åben og respektfuld dialog med dine kolleger for at forstå deres bekymringer og modstand mod integration af bæredygtighed i undervisningen. Lyt aktivt til deres synspunkter og holdninger uden at dømmе og søg efter fælles grundlag for at bevæge dig fremad.

Del succesfulde eksempler

- Del konkrete eksempler på, hvordan integration af bæredygtighed i undervisningen har været vellykket andre steder. Dette kan bidrage til at demonstrere de positive virkninger og fordele ved at inkludere bæredygtighed i undervisningen.

Involver kolleger i udviklingsprocessen

- Involver dine kolleger i udviklingen af bæredygtighedsrelaterede undervisningsmetoder og -materialer. Dette kan bidrage til at skabe ejerskab og engagement hos dem og skabe en følelse af samarbejde og fællesskab.

Tilbyd støtte og ressourcer

- Tilbyd støtte og ressourcer til dine kolleger, der ønsker at integrere bæredygtighed i deres undervisning, men måske mangler viden eller erfaring. Dette kan omfatte deling af materialer, invitationer til workshops, rum for erfaringsudveksling og videndeling m.m.

Find fælles grundlag

- Identificer fælles mål eller værdier, som du og dine kolleger deler, og find måder at integrere bæredygtighed på, der passer ind i disse mål og værdier. Dette kan hjælpe med at skabe enighed og samarbejde omkring integrationen af bæredygtighed i undervisningen.

Hvordan kan integration af bæredygtighed i undervisningen forbedre elevernes uddannelsesoplevelse?

Hvad er de største udfordringer, der skal overvindes for at indarbejde bæredygtighed i undervisningen?

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Hvorfor er det vigtigt at indtænke bæredygtighed?

Vi har brug for at kunne forandre verden i de kommende år.

Hvis ikke vi uddanner nogen til at kunne forandre, har vi ikke den verden, vi ønsker med de ressourcer og den trivsel, vi ønsker.

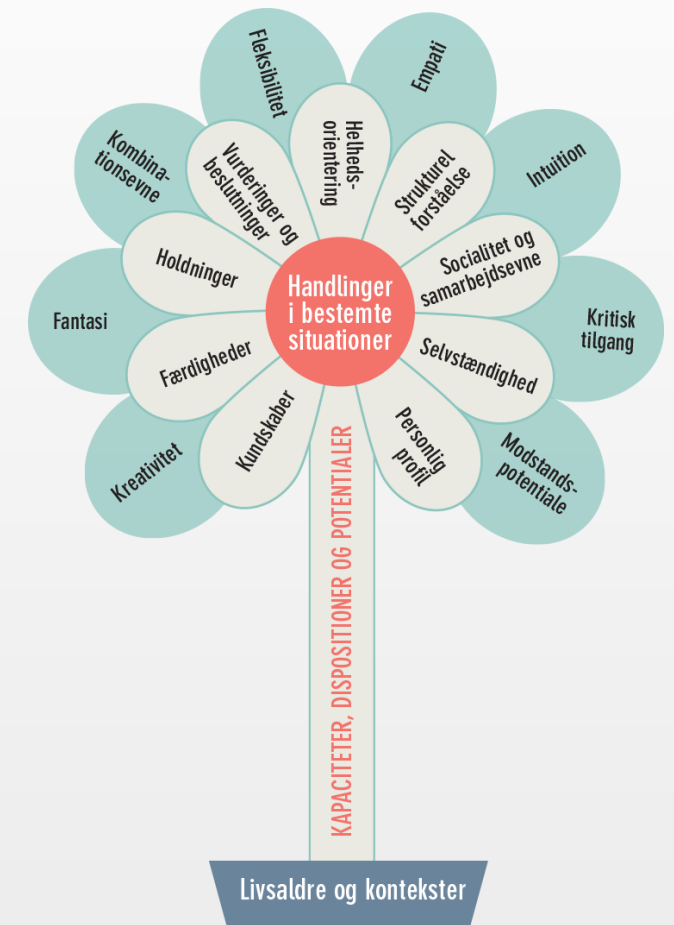
Bæredygtighed i undervisningen

Kompetencer til at kunne forandre

Kompetencer til at kunne handle mere bæredygtigt

- Knud Illeris' kompetencebegreb (kompetenceblomst)

Der er brug for, at mennesker opfinder, afprøver og udvikler nye indsatser og nye måder at tænke, arbejde, lære og leve på, hvis vi skal vende det samlede billede af udfordringer til bæredygtig udvikling.

Knud Illeris' kompetenceblomst (inspireret af Illeris 2011).

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

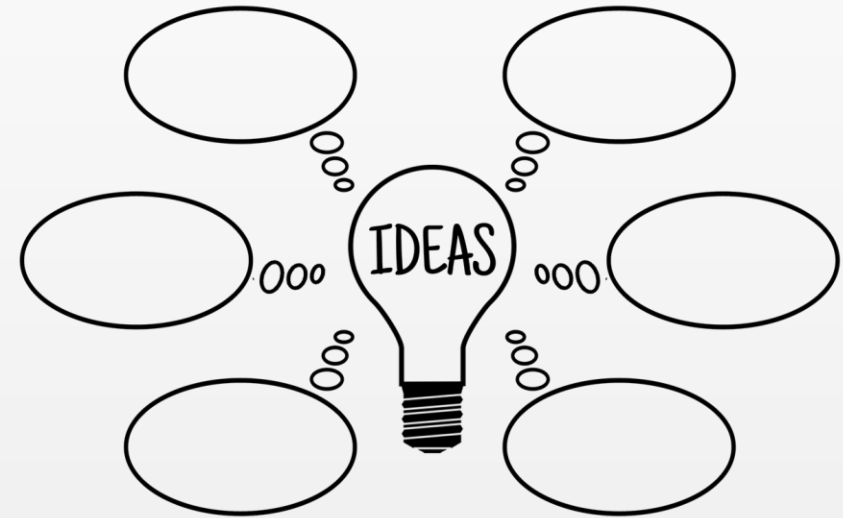
Bæredygtighed i undervisningen

- Opfinde
- Afprøve
- Udvikle
- Nye indsatser
- Nye måder

at tænke, arbejde, lære og leve på

Didaktiske principper/undervisningskoncepter:

- Handlingsorienteret/handlingsaktiv undervisning
- Erfaringsbaseret undervisning

Billede via Pixabay

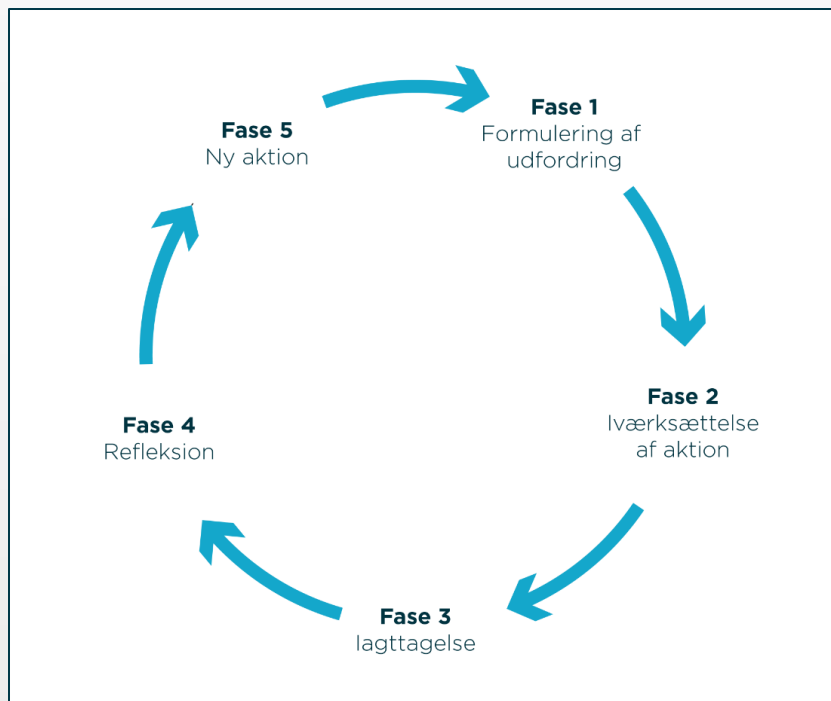
Videnscenter For Velfærdsteknologi

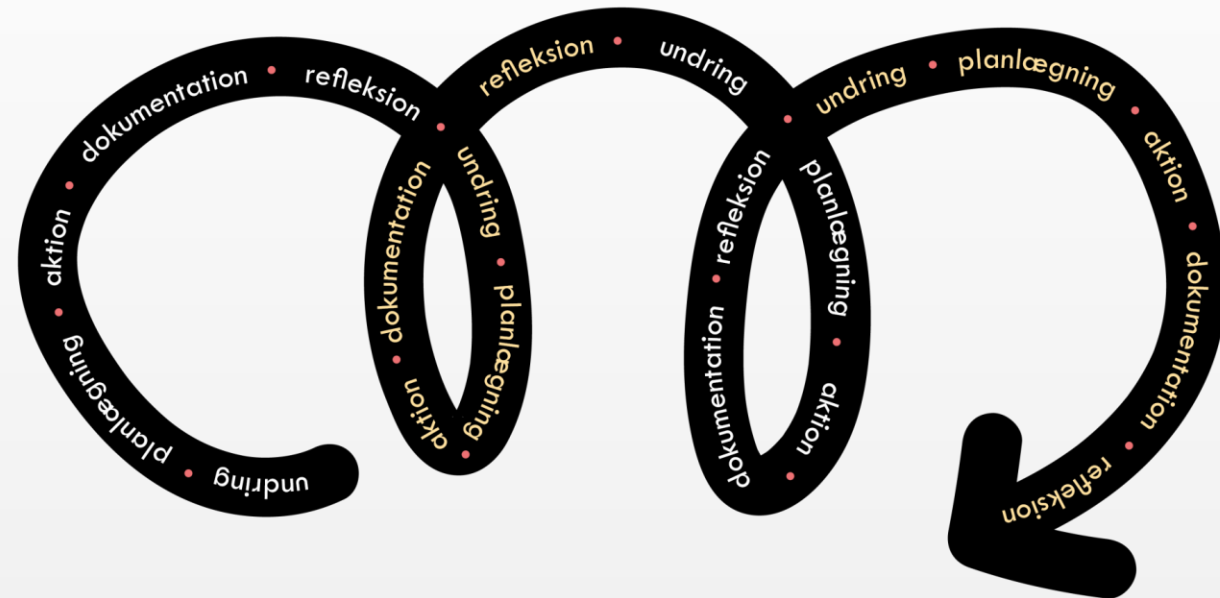
En del af SOSU-skolerne

Bæredygtighed i undervisningen

Hvad kan de i kombination med hinanden?

Model hentet fra [IntoLearning](#)

Model hentet fra [Aktionslæring](#)

Ny neurovidenskab viser, at hukommelsen ikke lagres et bestemt sted i hjernen, men er en sansemæssig oplevelse, der er spredt ud i mange af hjernens nerve-netværk. Vi husker bedre konkrete oplevelser end abstrakt viden, fordi det konkrete appellerer til flere sanser, og den viden bør man bruge i skolen.

(Schilhab i Ejbye-Ernest og Stokholm; 2015)

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Bæredygtighed i undervisningen

Didaktiske principper/undervisningskoncepter:

- Handlingsorienteret/handlingsaktiv undervisning
- Erfaringsbaseret undervisning

Eleverne har lettere ved at identificere sig med og engagere sig i undervisning om bæredygtighed, når de er aktive deltagere i planlægning og udførelse af aktiviteter.

Ved at deltage direkte i bæredygtighedsprojekter får eleverne førstehåndserfaring med udfordringer og muligheder i forhold til at forfølge bæredygtige løsninger. Dette styrker deres forståelse og giver dem konkrete eksempler at lære af.

Handlingsorienteret og erfaringsbaseret undervisning giver mulighed for at integrere forskellige fagområder på tværs af undervisningen, hvilket giver eleverne en helhedsorienteret forståelse af bæredygtighed.

Handlingsorienteret undervisning og erfaringsbaseret læring hjælper eleverne med at udvikle praktiske færdigheder som problemløsning, samarbejde og beslutningstagning, som er nødvendige for at forstå og implementere bæredygtige løsninger i praksis.

Eleverne kan opleve, hvordan deres handlinger kan have en positiv indflydelse på miljøet og samfundet, hvilket kan føre til vedvarende engagement og handlinger for bæredygtighed i fremtiden.

Billede via Pixabay

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

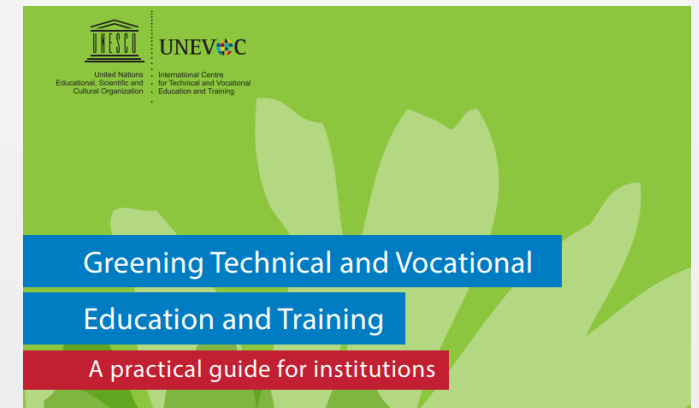
Rapport: (Ud)dannet til bæredygtighed

Forslag og ideer til, hvordan man kan gå videre med målsætningen om at bidrage til at skabe en ny fortælling om erhvervsuddannelser og bæredygtighed.

Anbefalinger - fx "at der didaktisk og metodisk arbejdes med udvikling af undervisningsforløb, der giver eleverne handlingskompetencer til at skabe bæredygtige løsninger"

Indsatser - fx bæredygtighed i driften af skolen, bæredygtighed som indhold i uddannelserne, markeringer af arbejdet med bæredygtighed, historiefortællingen, samarbejde med andre aktører om bæredygtighed m.m.

- **UNESCO'S UNEVOC**, der arbejder på at udvikle og styrke erhvervsuddannelserne, har udarbejdet en grundig guide, som kan støtte skolernes arbejde med en samlet institutionel strategi for en bæredygtig udvikling. Guiden beskriver, hvordan arbejdet med en bæredygtighedsstrategi kan struktureres, og argumenterer for, at arbejdet med bæredygtighed i uddannelserne har et dobbelt formål: dels giver det flere unge jobmuligheder, dels kan de unge fungere som forandringsagenter i virksomhederne, når de er færdige med deres uddannelse.

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Rapport: (Ud)dannet til bæredygtighed

Pædagogiske og didaktiske overvejelser – fx:

- "Det kræver en ny didaktik, en didaktik med fokus på en **handlingsorienteret** undervisning. Vi skal give eleverne **handlekompetencer**, for de unge vil gerne gøre en forskel. Vi skal undgå, at eleverne føler sig magtesløse. Der er i høj grad brug for, at vi, der underviser på erhvervsskolerne, udveksler erfaringer om, hvordan vi skaber denne handlingsorienterede undervisning. Samtidig er der behov for at professionshøjskolerne, hvor vi uddannes og efteruddannes som faglærere, bidrager til denne udvikling og forsker i forskellige didaktiske og metodiske overvejelser", siger David Rangan, faglærer og bæredygtighedskoordinator på NEXT.
- Maiken Pabst, faglærer på gastronomuddannelsen på EUC Syd, understreger, at det på erhvervsuddannelser er vigtigt, at eleverne er **aktive med deres hænder** og skaber produkter: "Det vigtigste er at **vi gør noget**, når vi skal arbejde med bæredygtighed i undervisningen. Vi kunne sige, at vi skaber 'gøre-rum' i læringsmiljøet. For os som undervisere handler det i høj grad om, hvordan vi formidler arbejdet med bæredygtighed. Det handler om vores udstråling, at eleverne gør nogle ting, og at produkterne bliver brugt på skolen. Sæsonbetonet menu er i vores fag en del af oversættelsen af bæredygtighed. Madspild er en anden måde at oversætte bæredygtighed i vores uddannelse på".

Rapport: (Ud)dannet til bæredygtighed

“Undervejs i uddannelsen både på grundforløb og hovedforløb er skolen opmærksom på at gøre undervisningen i FN’s verdensmål konkret ved at gøre viden praksisrelevant.

Det gør man, når der arbejdes med tilsætningsstoffer, allergier, medicinforbrug, økologi, madspild og affaldshåndtering og relaterer disse emner til det, eleverne oplever i deres praktik og dagligdag.

Etik er et væsentligt tema i de sundhedsfaglige og pædagogiske uddannelser. Eleverne trænes i at reflektere over forskellige dilemmaer, som de møder på deres kommende jobs. Det sker f.eks. når det handler om brug af velfærdsteknologier. Her er både fokus på viden og kompetencer, men i lige så høj grad på værdier og dannelse”.

Jesper B. Hansen, uddannelseschef ZBC (social- og sundhedsuddannelserne)

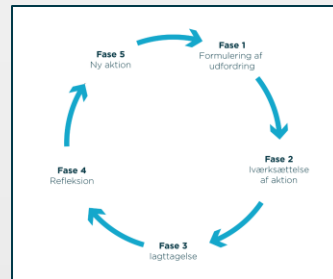
Hvordan integreres bæredygtighed i undervisningen?

Hiim & Hippes didaktiske relationsmodel

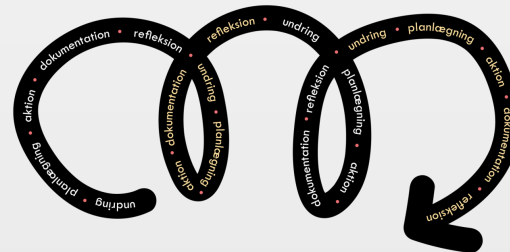
Planlægningsprocessen

→ Handlingsplanlægning (læreproces)

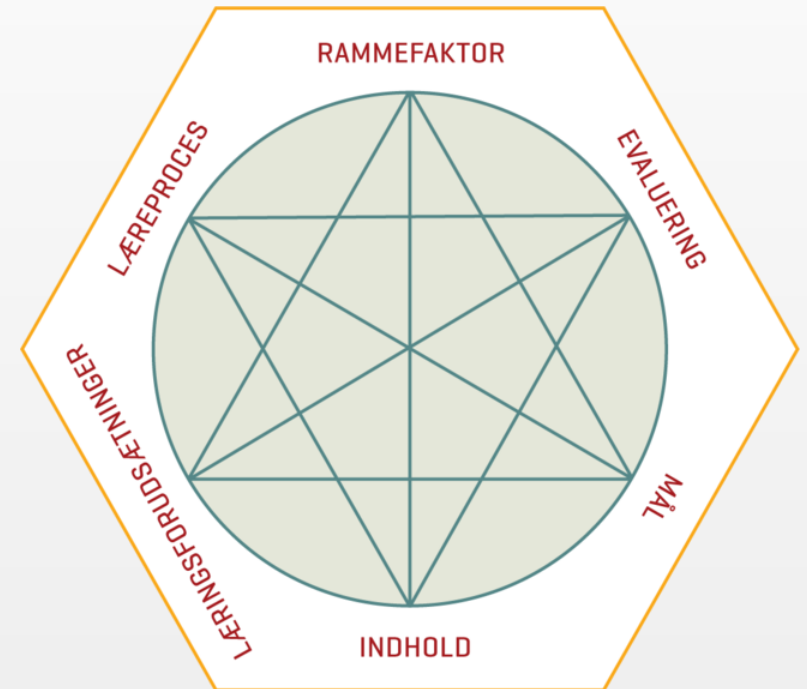
- Hvilke undervisnings-, arbejds- og læringsformer skal inddrages?
 - Opfinde, afprøve, udvikle nye indsatser og nye måder at tænke, arbejde, lære og leve på.

Model hentet fra [IntoLearning](#)

Model hentet fra [Aktionslæring](#)

Model hentet fra *Teorier om læring - anvendt i erhvervsuddannelsernes didaktik*, 2018

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

21st. Century Skills som pædagogisk-didaktisk bagtæppe til at udvikle innovative læringsforløb

21st. Century Skills omhandler 6 kompetencer, som det – sammen med de faglige kompetencer – bliver vigtigt at kunne håndtere på det fremtidige arbejdsmarked i det 21. århundrede, og der er tale om følgende kompetencer:

- Feedback & dialog
- Kollaboration
- Videnskonstruktion
- Problemløsning & innovation
- Teknologi
- Kommunikation

Som kommende fagprofessionel medarbejder er der brug for at træne nævnte kompetencer, fordi der er brug for at bringe flere fagligheder sammen om at løse nutidens udfordringer.

Video lavet af Videnscenter for Velfærdsteknologi.

Hvilke ressourcer og værktøjer er tilgængelige for jer for at hjælpe med jeres arbejde?

Hvordan kan I dele ressourcer som skabeloner, vejledninger eller 'best practice' med hinanden på skolen?

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Bæredygtighed i undervisningen

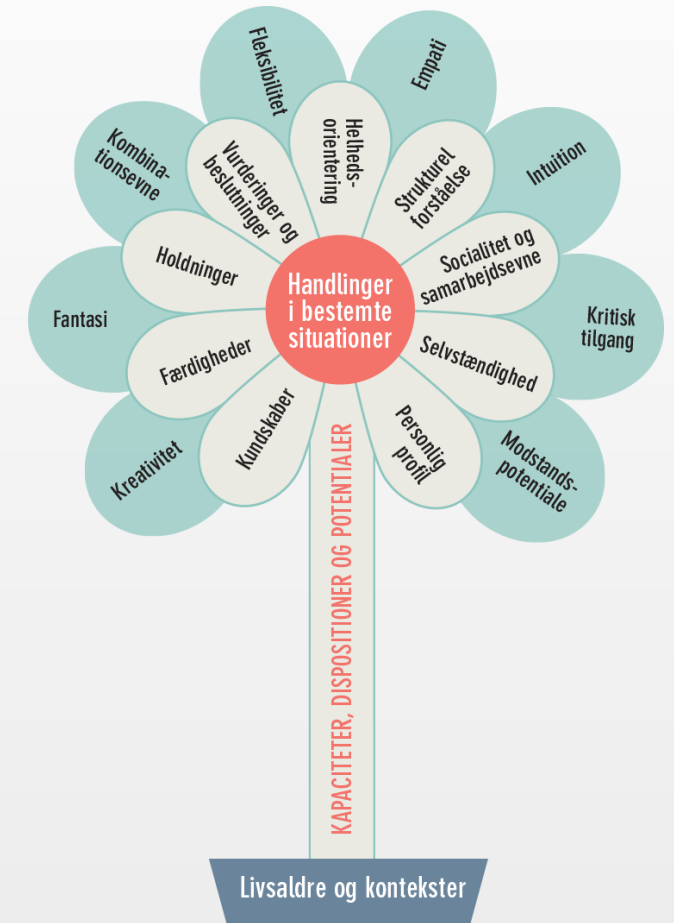
Kompetencer til at kunne forandre

Kompetencer til at kunne handle mere bæredygtigt

- Knud Illeris' kompetencebegreb (kompetenceblomst)

Kig ind i LUP'en

- "Eleven kan medvirke til sammensætning af **kost** til målgruppen ud fra statistik og udregning af energibehov og -forbrug, under hensyntagen til målgruppens behov for vitaminer og næringsstoffer".

Knud Illeris' kompetenceblomst (inspireret af Illeris 2011).

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Sæt fx fokus på:

Indhold

Plantebaseret madlavning:

- Undervisning om måltider baseret primært på plantebaserede fødevarer, da disse generelt har en mindre miljømæssig påvirkning sammenlignet med kød- og mejeriprodukter.

Sæsonbaseret madlavning:

- Undervisning med fokus på at bruge sæsonen frugter og grøntsager i måltiderne, da disse både giver bedre smagsoplevelser og kan reducere behovet for langdistance-transport.

Mindre madspild:

- Undervisning om måde at reducere madspild på ved at genbruge rester, anvende hele fødevarer (fx hele grøntsager inklusive skræl) og planlægge måltider for at undgå overskud.

Tilberedningstid og –metoder:

- Undervisning om madlavningsmetoder, der kan reducere energiforbruget, såsom dampning, stegning i stedet for ovnbagning og brug af trykkogere.

Bæredygtig proteinanvendelse:

- Undervisning om brug af alternative proteinkilder som bælgfrugter, tofu, tempeh og quinoa, da produktionen af disse fødevarer ofte har en mindre miljømæssig påvirkning sammenlignet med kød.

Fisk fra bæredygtige kilder:

- Hvis inkludering af fisk i kosten er relevant, undervis da om brugen af fisk fra bæredygtige kilder – herunder også om MSC-certificering eller andre anerkendte certificeringer, der garanterer bæredygtighed.

Bæredygtighed i undervisningen

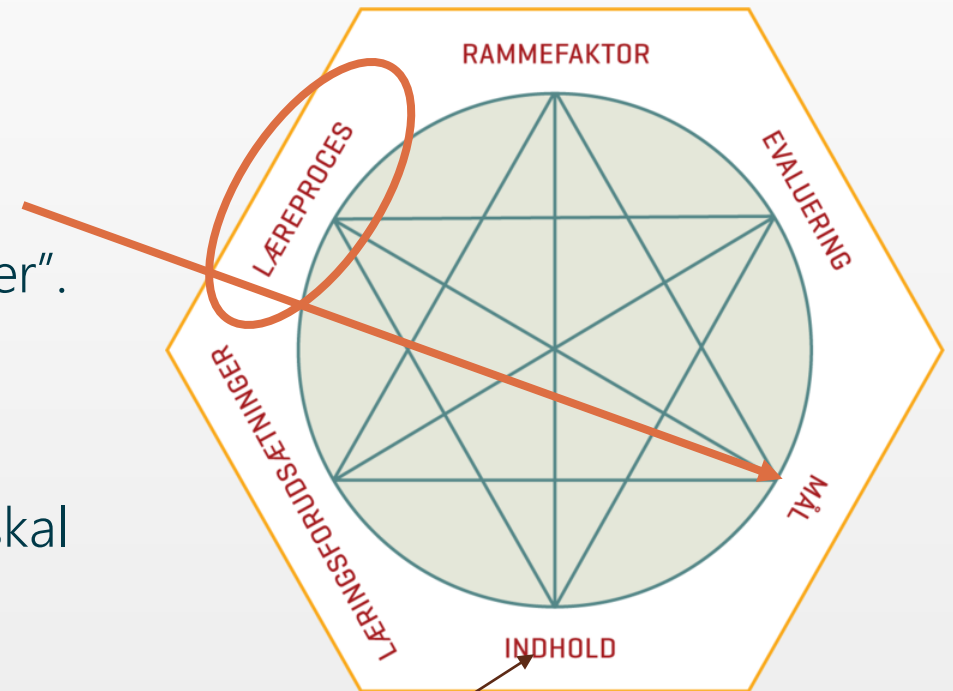
Model hentet fra *Teorier om læring - anvendt i erhvervsuddannelsernes didaktik*, 2018

Kig ind i LUP'en

- "Eleven kan medvirke til sammensætning af kost til målgruppen ud fra statistik og udregning af energibehov og -forbrug, under hensyntagen til målgruppens behov for vitaminer og næringsstoffer".

→ Handlingsplanlægning (læreproces)

- Hvilke undervisnings-, arbejds- og læringsformer skal inddrages?

Undervisningsmaterialer, der understøtter målet (fx med indholdet fra forrige slide)

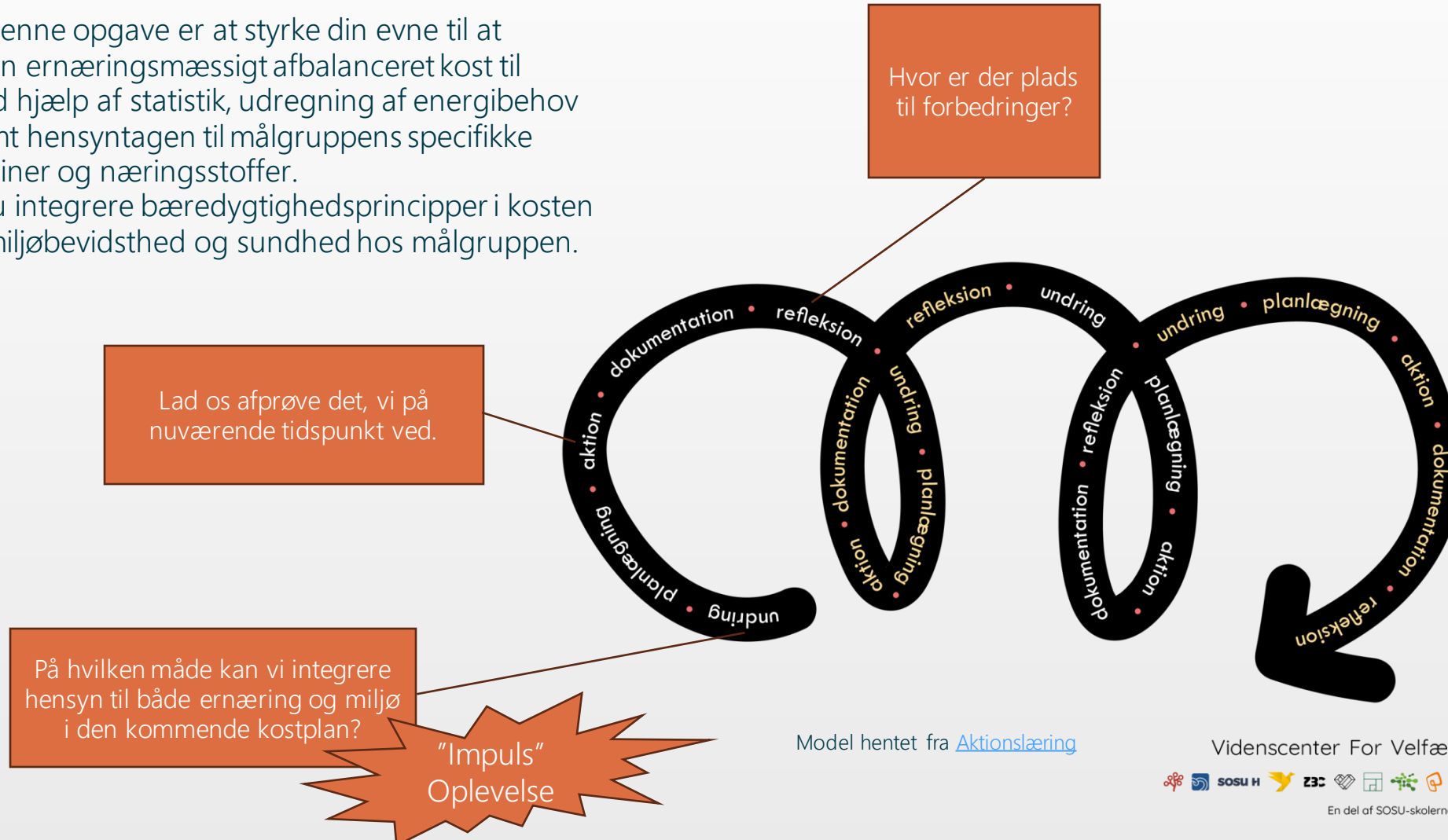
Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Eksempel

Formålet med denne opgave er at styrke din evne til at sammensætte en ernæringsmæssigt afbalanceret kost til målgruppen ved hjælp af statistik, udregning af energibehov og -forbrug samt hensyntagen til målgruppens specifikke behov for vitaminer og næringsstoffer. Samtidig skal du integrere bæredygtighedsprincipper i kosten for at fremme miljøbevidsthed og sundhed hos målgruppen.

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

FN's verdensmål

Billede hentet fra [Kommunikationsmateriale | Verdensmaalene.dk](http://Kommunikationsmateriale.Verdensmaalene.dk)

Verdensmål 2: Stop sult

- Initiativer, der fokuserer på at fremme sund og bæredygtig ernæring gennem plantebaserede måltider, sæsonbaseret madlavning og mindre madspild, bidrager til at opnå dette mål.

Verdensmål 3: Sundhed og trivsel

- Initiativer, der fremmer en sund kost og ernæring, bidrager til at forbedre sundhed og trivsel blandt befolkningen.

Verdensmål 12: Ansvarligt forbrug og produktion

- Initiativer, der fokuserer på at reducere madspild og fremme bæredygtige produktions- og forbrugspraksisser, er centrale for at opnå dette mål.

Verdensmål 13: Klimaindsats

- Initiativer, der fremmer plantebaserede kostvaner og reducerer energiforbruget i madlavning, kan bidrage til at reducere den samlede klimapåvirkning.

Verdensmål 14: Livet i havet

- Initiativer, der opfordrer til bæredygtig fiskepraksis og vælger fisk fra bæredygtige kilder, bidrager til at bevare biodiversiteten og livet i havet.

Verdensmål 15: Livet på land

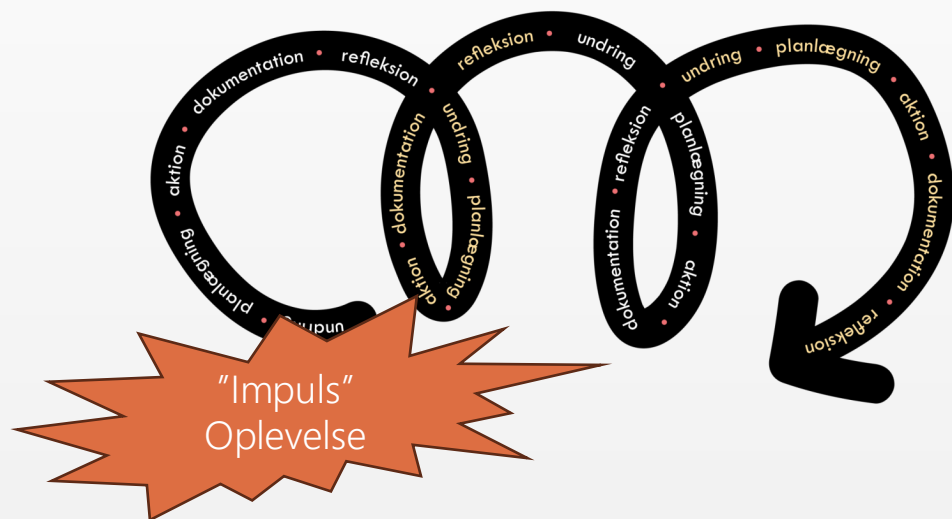
- Initiativer, der understøtter bæredygtig landbrugspraksis og fremmer brugen af plantebaserede fødevarer, bidrager til bevarelse af økosystemer og biodiversitet på land.

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

"Impuls"

Model hentet fra [Aktionslæring](#)

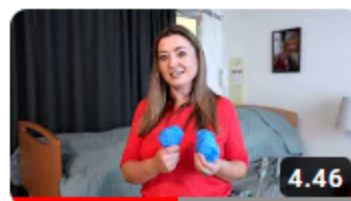
GF: De Frivilliges Hus og Social Sundhed, Aalborg

Videnscenter for Velfærdsteknologi • 305 visninger • for 4 måneder siden

PA: Kollerup Børnehus i Vejle Kommune

Videnscenter for Velfærdsteknologi • 403 visninger • for 4 måneder siden

SSH: Hjemme-/sygeplejen i Vanløse/Brønshøj/Husum

Videnscenter for Velfærdsteknologi • 374 visninger • for 4 måneder siden

SSA: Grøn Familiestart, Aalborg Universitetshospital Nord

Videnscenter for Velfærdsteknologi • 340 visninger • for 4 måneder siden

Billede fra [Bæredygtighedsdag 2023](#)

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Videnscenterportalen

Undervisningsforløb, materialer til kompetenceudvikling m.m.

- 21st. Century Skills
- Opfinde, afprøve, udvikle nye indsatser og nye måder at tænke, arbejde, lære og leve på.

Undervisningsmaterialer og -forløb

Bæredygtighedsprojekt til PA EUV1

ZBC har udviklet et bæredygtighedsprojekt, hvor eleverne bliver introduceret til den pædagogiske filosofi af Paulo Freire, udforsker og arbejder med naturen i børnehøjde...

LÆS MERE

GF2 - introworkshop, FN's 17 verdensmål

Workshoppen kan bruges som en intro til bæredygtighed og verdensmål ved opstart på GF2.

LÆS MERE

Materiale fra bæredygtighedsdagen 2023

Disse materialer er anvendt på SOSU-skolernes bæredygtighedsdag 2023, hvor ca. 2900 elever og 150 undervisere fra 13 af landets SOSU-skoler deltog. Formålet med...

LÆS MERE

International Dag med fokus på bæredygtighed

Randers Social- og Sundhedsskole afholder årligt en international dag, der centrerer sig om FN's verdensmål, og har til formål at integrere et globalt...

LÆS MERE

Podcast: Verdens Bedste Mål

Randers Social- og Sundhedsskole, Tradium og Paderup Gymnasium har sammen udviklet podcasten "Verdens Bedste Mål", som er en podcast for og med unge...

LÆS MERE

Verdensmål i spil

SOSU Esbjerg har udviklet et verdensmålsforløb for 6.-8. klasse, hvor der sættes fokus på resourcesvage i samfundet.

LÆS MERE

Eksempler fra [Videnscenterportalen](#)

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne

Eksempel

Det er muligt at "plukke" i materialet, såfremt det skal bruges i en anden kontekst end valgfag.

Det bæredygtige valgfag igangsætter faglige og reflekser processer, der understøtter elevernes tilegnelse af viden og forståelse omkring verdensmålene. Herfra fremmes elevernes muligheder for at begribe problemstillingerne, gribe til initiativer og gøre handlinger i deres eget liv og arbejdsliv, der understøtter bæredygtigheden. Eleverne skal udvikle, producere og formidle et materiale, et produkt, illustrationer eller lignende, der igangsætter faglige og reflekser processer, som kan understøtte, at praksis tilegner sig en viden og forståelse omkring verdensmålene. Målgruppen for denne kommunikation kan både være i børnehøjde, rettet mod brugere/borgere eller direkte til personale, forældre og samarbejdsrelationer.

- Hvordan omdannes nye ideer til nye handlinger og mindset?
- Hvor kan jeg gøre en forskel på mit arbejde?

Praksisnært forløb, inddragelse af idégenereringsmodeller (udvikle bæredygtige løsninger i praksis), forskellige kommunikations- og formidlingsformer, formative evalueringsprocesser (hvor kan vi forbedre + afprøvning i praksis), kreative produkter, nytænkning af problemstillinger, legende tilgange, innovationsprocesser...

Eksempel fra [Videncenterportalen](#)

DET BÆREDYGTIGE VALGFAG
- på pædagogisk assistent-uddannelsen

Det bæredygtige valgfag - pædagogisk assistentuddannelse

Randers Social- og Sundhedsskole har udviklet et valgfag til pædagogisk assistent-uddannelsen. Fremtiden efterspørger bæredygtighed og konkret handling på verdensmålene, og det er blevet...

[LÆS MERE](#)

Videncenter For Velfærdsteknologi

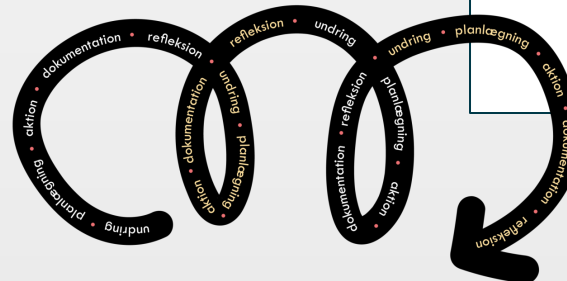

En del af SOSU-skolerne

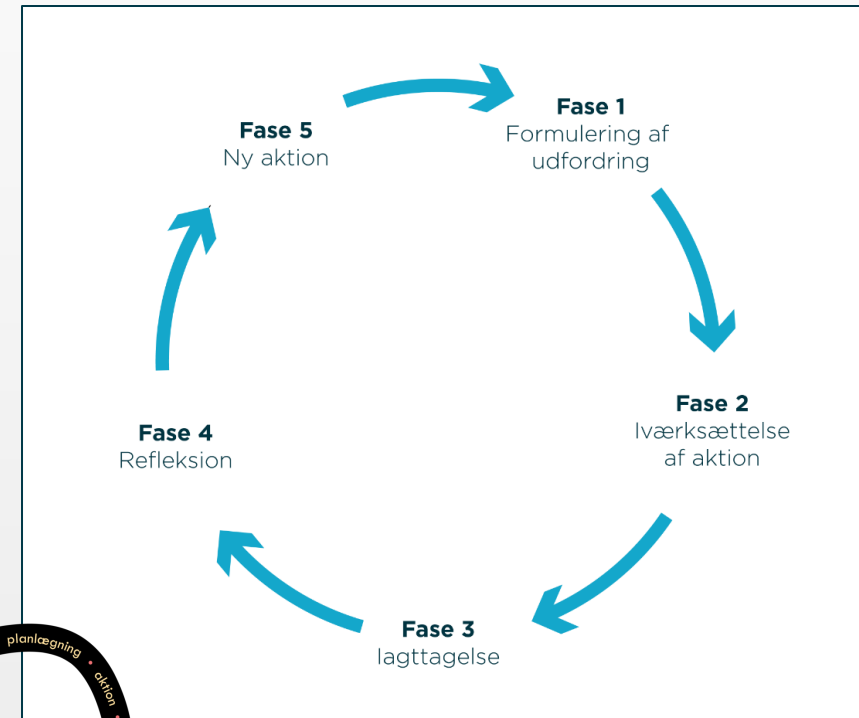
Teknologiens rolle (AR og VR)

AR og VR er teknologier, der kan bruges til at forbedre og supplere en handlings- og erfaringsbaseret undervisning ved at tilføje en ny dimension til læringsoplevelsen.

- VR giver mulighed for at skabe virtuelle miljøer, der efterligner virkelige situationer eller scenarier.
- AR kan bruges til at tilføje ekstra information eller digitale ressourcer til den fysiske verden.
- Både AR og VR kan øge engagementet og interaktiviteten ved at skabe mere dynamiske og engagerende læringsmiljøer.
- VR-teknologi kan også bruges til at facilitere fjernadgang og samarbejde i projekter ved at muliggøre virtuelle møder og samarbejdsaktiviteter på tværs af geografiske steder.

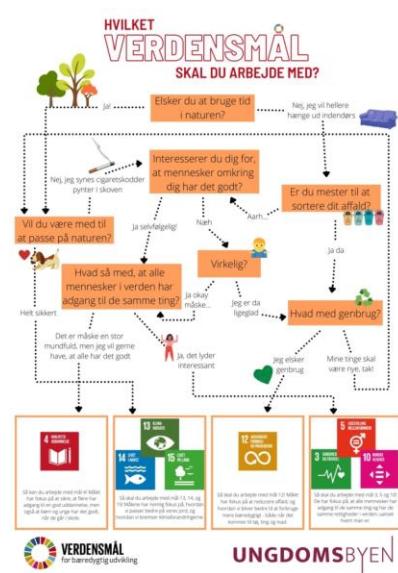
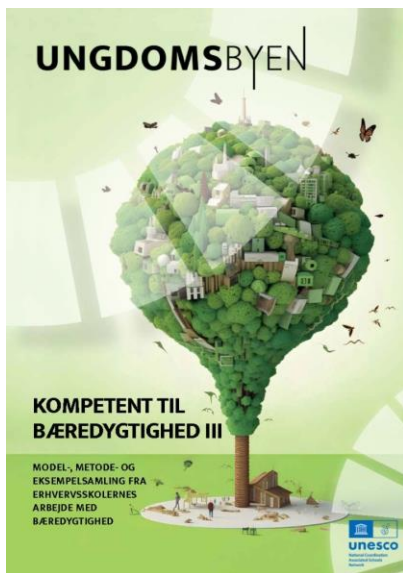
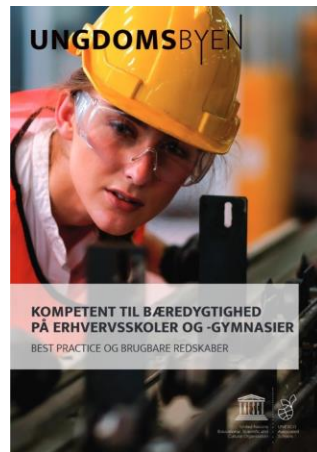

Model hentet fra [Aktionslæring](#)

Model hentet fra [IntoLearning](#)

Og meget, meget mere...

Undervisningsmateriale med fokus på verdensmålene

- På siden finder du undervisningsforløb og undervisningsmaterialer, som sætter fokus på globalt medborgerskab og bæredygtig udvikling.

Bæredygtighedsworkshop for erhvervsuddannelser

- På denne specialudviklet bæredygtighedsworkshop for erhvervsskolelærere og -ledere kan I komme godt fra start med jeres bæredygtige arbejde, og I vejledes til at indtænke verdensmålene og den bæredygtige tankegang i jeres undervisning.

Grøn Skole

- Grøn Skole er Friluftsrådets undervisningsprogram for uddannelse i bæredygtig udvikling med natur, miljø og udeliv som centrale omdrejningspunkter.

ACT!-projektet

- ACT!-projektet udvikler værktøjer og metoder, så elever og lærere fra forskellige lande kan samarbejde om Verdensmålene for bæredygtig udvikling. Træningsprogrammet er for lærere og dækker emner som miljø, social udvikling og bæredygtig økonomi. Det er gratis, tilgængeligt online på fem sprog og består af fem moduler.

Webinar om elevengagerende klimaundervisning og oplæring på erhvervsuddannelserne.

— Hør om centrale resultater fra NCEs forskningsprojekt Elevengagerende klimaundervisning og oplæring og bliv inspireret af konkrete eksempler på hvordan det er muligt at engagere eleverne.

Tilmeldingsfrist
i dag

Praktisk information

Dato	Sted	Tilmeldingsfrist	Pris
Tirsdag d. 19. marts 2024 Kl. 15.00 - 16.00	Online via Zoom	18. marts 2024	Gratis

Målgruppe

Målgruppen er både undervisere, konsulenter, ledere og oplæringsansvarlige.

Tilmeld

Spørgsmål I kan stille

1. Hvordan kan integration af bæredygtighed i undervisningen forbedre elevernes uddannelsesoplevelse?
2. Hvad er de største udfordringer, der skal overvindes for at indarbejde bæredygtighed i undervisningen?
3. Hvordan kan I indsamle data om jeres bæredygtighedspræstationer og bruge dem til kontinuerlig forbedring?
4. Hvordan kan I evaluere effekten af bæredygtighedsinitiativer i undervisningen?
5. Hvordan kan I styrke samarbejdet med lokalsamfundet for at fremme bæredygtighed på skolen?
6. Hvordan kan elever engageres til at deltage aktivt i bæredygtighedsprojekter og initiativer?
7. Hvordan kan I skabe bevidsthed om bæredygtighed blandt skolens personale og elever?
8. Hvilke ressourcer og støtte har I brug for fra skolens ledelse for at gennemføre bæredygtighedsinitiativer?
9. Hvordan vil I håndtere modstand eller skeptiske holdninger over for bæredygtighedsinitiativer fra skolens personale og/eller elever?
10. Hvordan kan skolen fejre og anerkende de succeser, der opnås gennem bæredygtighedsarbejdet?
11. Hvilke partnerskaber og netværk kan I drage fordel af for at fremme bæredygtighed på skolen?
12. Hvilke ressourcer og værktøjer er tilgængelige for jer for at hjælpe med jeres arbejde?
13. Hvordan kan skolen kommunikere sine bæredygtighedsbestræbelser til lokalsamfundet?
14. Hvordan kan I udnytte hinandens kontakter og forbindelser til eksterne partnere eller organisationer med ekspertise inden for bæredygtighed?
15. Hvordan kan I dele ressourcer som skabeloner, vejledninger eller 'best practice' med hinanden?
16. Hvordan kan I arbejde sammen om at fremme bæredygtighed på tværs af skolerne, afdelingerne...?

Spørgsmål?

Videnscenter For Velfærdsteknologi

En del af SOSU-skolerne